

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 4. september 2019

Sag 44/2019

A

(advokat Lise Høgh)

mod

B

(advokat Sonja Toft, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Skifteretten på Frederiksberg den 17. august 2018 og af Østre Landsrets 17. afdeling den 3. oktober 2018.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Poul Dahl Jensen, Vibeke Rønne og Lars Hjortnæs.

Påstande

Kærende, A, har nedlagt påstand om, at Bs anmodning om hjælp til deling af fællesboet afvises.

Indkærede, B, har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

B og A underskrev den 2. september 2015 i anledning af deres forestående ægteskab ægtepagt om fuldstændigt særeje. Ægtepagten blev ikke tinglyst på daværende tidspunkt. Den 8. marts 2018 anmodede B Statsforvaltningen (nu Familieretshuset) om separation, og den 15. marts 2018 anmodede hun om skifterettens bistand til deling af fællesboet. Ægtepagten blev på As anmodning tinglyst den 14. maj 2018. A nedlagde herefter påstand om, at sagen skulle afvises, da skifteretten ikke var kompetent, idet der ifølge ægtepagten var fuldstændigt særeje i ægteskabet.

Ved kendelse af 17. august 2018 fandt Skifteretten på Frederiksberg, at ægtepagten var uden gyldighed, og at skifteretten derfor var saglig kompetent til at behandle sagen om deling af ægtefællernes fællesbo. I skifterettens afgørelse hedder det bl.a.:

”Det lægges som ubestridt til grund, at parterne den 2. september 2015 underskrev en ægtepagt om fuldstændigt særeje, der efterfølgende blev afvist fra tinglysning. Det lægges endvidere som bestridt til grund, at B den 8. marts 2018 indgav ansøgning til Statsforvaltningen om separation, og at ophørsdagen som følge heraf er den 8. marts 2018. Endelig lægges det som ubestridt til grund, at ægtepagten på As anmodning den 14. maj 2018 blev tinglyst.

Da ægtepagten således ikke var anmeldt til tinglysning ved formuefællesskabets ophør, der ifølge ægtefælleskiftelovens § 27 er den 8. marts 2018, er ægtepagten – uanset den skete tinglysning og ægteskabslovens § 20 – uden gyldighed, jf. U 2014.1896 Ø. Der er således fælleseje i ægteskabet, og skifteretten er i medfør af ægtefælleskiftelovens § 1, stk. 1, nr. 1, saglig kompetent til at behandle sagen om deling af ægtefællernes fællesbo.
...

Bs anmodning om hjælp til deling af fællesboet med A afvises ikke.”

A kærede skifterettens kendelse til Østre Landsret, som den 3. oktober 2018 stadfæstede afgørelsen med følgende begrundelse:

”Landsretten lægger efter det foreliggende til grund, at ægtepagten først blev anmeldt til tinglysning efter formuefællesskabets ophør den 8. marts 2018, hvilket rettelig følger af § 27, stk. 1, i lov om ægtefællers økonomiske forhold. Henvisningen til ægteskabslovens § 20 skal ligeledes rettelig være en henvisning til § 20 i samme lov.

Med disse bemærkninger tiltrædes skifterettens resultat og begrundelsen herfor.”

Parterne blev separeret ved Skifteretten på Frederiksbergs dom af 16. november 2018. Østre Landsret afviste den 26. april 2019 As anke af dommen, jf. retsplejelovens § 368 a, stk. 1.

Anbringender

A har anført bl.a., at det er tidspunktet for ægteskabets ophør, og således ikke tidspunktet for formuefællesskabets ophør, der er afgørende for, om en ægtepagt kan tinglyses. Da ægtepagten blev tinglyst den 14. maj 2018, dvs. forud for skifterettens dom af 16. november 2018 om separation, er ægtepagten om fuldstændigt særeje gyldig. Skifteretten var herefter ikke saglig kompetent til at behandle sagen om deling af parternes fællesbo.

Det forhold, at lovgiver ved indførelse af § 51, stk. 1, i den dagældende ægtefælleskiftelov (lov nr. 594 af 14. juni 2011 om ægtefælleskifte) fremrykkede tidspunktet for formuefælles-

skabets ophør ved separation og skilsmisse fra tidspunktet for ægteskabets ophør til tidspunktet for indgivelse af anmodning om separation eller skilsmisse, er uden betydning for, hvornår en ægtepagt kan tinglyses. Formålet med fremrykningen af tidspunktet for formuefællesskabets ophør var at forhindre misbrug af fællesboet i perioden mellem indgivelse af anmodning om separation og ægteskabets ophør, jf. betænkning nr. 1518/2010 om ægtefælleskifte mv., side 186. Det har således ikke været lovgivers mening, at ægtefæller skulle kunne frigøre sig fra den forpligtende aftale, som en ægtepagt er udtryk for, ved at indgive en anmodning om separation, før ægtepagten tinglyses. Dette underbygges af forarbejderne til § 27, stk. 1, i lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold, der er en videreførelse af dagældende ægtefælleskiftelov § 51, stk. 1. Heraf fremgår det udtrykkeligt, at indgivelse af anmodning om separation ikke afskærer en ægtefælle fra at få tinglyst en underskrevet ægtepagt.

Tinglysning af en ægtepagt efter formuefællesskabets ophør er i øvrigt ikke i strid med lovgivers intention om at hindre råderet efter tidspunktet for anmodning om separation, da tinglysning ikke er udtryk for en råderet over fællesboet, men alene en formel registrering af en allerede indgået aftale.

B har anført bl.a., at ægtepagten om særeje er ugyldig, idet den ikke var tinglyst, da hun den 8. marts 2018 fremsatte anmodning om separation. En anmodning om separation indebærer, at formuefællesskabet ophører ved udgangen af det døgn, hvor statsforvaltningen (nu Familieretshuset) modtog anmodningen, jf. § 27, stk. 1, i lov om ægtefællers økonomiske forhold. Fra dette tidspunkt er det derfor ikke længere muligt at tinglyse en ægtepagt.

Hvis A får medhold i sit synspunkt om, at en anmodning om separation ikke afskærer tinglysning af en ægtepagt, vil det betyde, at ægtefæller – via en ægtepagt – har adgang til at råde over fællesboets aktiver og passiver under hele behandlingen af separationssagen. Dette vil være en uhensigtsmæssig retsstilling, der er i strid med lovgivers intention bag fremrykningen af tidspunktet for formuefællesskabets ophør.

Forarbejderne til lov nr. 548 af 30. maj 2017 om ægtefællers økonomiske forhold skal læses i lyset af, at Retsvirkningsudvalget i betænkning nr. 1552/2015 havde fremsat forslag om en ny anmeldelsesordning for ægtepagter, men at dette forslag ikke blev gennemført. De bemærkninger, der knytter sig hertil, herunder dem som A har henvist til, om at en anmodning om

separation eller skilsmisse ikke bør afskære ægtefællerne – eller den ene af dem – fra at få registreret ægtepagten, kan således ikke tillægges betydning.

Retsgrundlag

I lov om ægtefællers økonomiske forhold (lov nr. 548 af 30. maj 2017) hedder det bl.a.:

”Afsnit II. Særeje og forhåndsftaler om formuedelingen

...

Kapitel 6. Ægtepagter

...

§ 20. En ægtepagt er kun gyldig, når den er underskrevet af begge ægtefæller og tinglyst i personbogen efter reglerne herom i lov om tinglysning. ...

...

§ 22. Enhver af ægtefællerne kan anmode om, at en ægtepagt tinglyses, jf. §§ 20 og 21.

...

Afsnit III Formuedeling ved separation og skilsmisse

Kapitel 9. Formuedelingen

Gennemførelse af formuedelingen

§ 26. Følgende aktiver og krav indgår ikke i ligedelingen af ægtefællernes delingsformue ved separation eller skilsmisse ...:

1) Særeje

...

Ophørsdagen

§ 27. Ved formuedelingen indgår de aktiver og passiver, som hver ægtefælle havde ved udgangen af det døgn, hvor Familieretshuset modtog anmodning om separation eller skilsmisse, jf. dog stk. 2 og stk. 3. Denne dag betegnes ophørsdagen.

...”

Forslag til lov om ægtefællers økonomiske forhold (Folketingstidende 2016-17, Tillæg A, lovforslag nr. L 178 af 29. marts 2017) byggede på Retsvirkningsudvalgets betænkning nr. 1552/2015 om ægtefællers økonomiske forhold. Udvalget fremsatte bl.a. forslag om ændring af formkravene til ægtepagter, der indebar, at den gældende tinglysningsordning skulle erstattes af en registreringsordning. Af betænkningen, s. 364, fremgår herom bl.a. følgende:

”Kapitel 8 Formkrav til ægtepagter

...

5. Udvalgets overvejelser

...

5.3. Udvalgets overvejelser om alternativer til tinglysning

...

Det er udvalgets opfattelse, at en generel registrering af alle ægtepagter bør bevares som gyldighedsbetingelse. Herved sikres blandt andet, at ægtepagten fremkommer ved en ægtefælles død, og at en ægtefælle ikke kan destruere en ægtepagt, som er til skade for den pågældende.

En ægtepagt har på samme måde som et testamente, men i modsætning til de fleste andre aftaler, ofte først virkning mange år efter, at den er oprettet. Der er endvidere tale om en aftale, som kan have store økonomiske konsekvenser for en part. Dette medfører efter udvalgets opfattelse, at der må gælde skærpede krav til sikkerheden for, at aftalen reelt er indgået af begge parter, og at de fornuftmæssigt var i stand til at indgå aftalen. Det vil således efter de gældende regler være særdeles vanskeligt for en ægtefælle, der ved en skilsmisse bliver konfronteret med en tinglyst ægtepagt, som den anden har oprettet alene, f.eks. ved misbrug af ægtefællens Nem-ID, at bevise, at den pågældende ikke har indgået aftalen.

Udvalget har derfor overvejet, om registreringen kan foretages på anden måde end tinglysning. Udvalget har – inspireret af 1957- og 1969-udvalgene – overvejet en registreringsordning, hvor ægtepagten bliver indgået for notaren på samme måde som testamenter. Notaren vil i forbindelse med underskrivelsen af ægtepagten sikre sig ægtefællernes identitet, og at de fornuftmæssigt er i stand til at indgå aftalen. Notaren kan samtidig stå for registrering på samme måde, som det sker ved oprettelse af testamenter. ...

Ægtepagter oprettes endvidere jævnligt sammen med testamenter og har i en del tilfælde sammen med et testamente til formål at begrænse f.eks. et særbarns tvangsarv. Det kan i disse tilfælde være uheldigt, at der gælder forskellige formkrav til de to dokumenter.

Det er udvalgets opfattelse, at forslaget om at ændre registreringen, sådan at underskriften og den efterfølgende registrering sker for notaren, vil medføre en øget sikring af, at ægtefællerne har den fornødne habilitet og forståelse for ægtepagtens indhold. Med udvalgets forslag om en notarordning vil registreringen ske umiddelbart efter underskriften, på samme måde som et testamente i dag indberettes til Centralregisteret for Testamenter.

Udvalget har overvejet, om oprettelse for notaren bør være eneste mulighed. ... Udvalget finder ..., at det som alternativ til notarordningen bør være muligt at oprette en ægtepagt under medvirken af vidner efter samme regler som vidnetestamenter, men med en efterfølgende obligatorisk registrering. ...

En vidneordning bør indeholde en forholdsvis kort tidsfrist på 4 uger til at indlevere ægtepagten til registrering. ... Ægtepagten skal som i dag kunne indleveres af den ene af ægtefællerne, selvom den anden protesterer. Udvalget har også overvejet, om det bør have betydning for ægtepagtens gyldighed, hvis eksempelvis den ene af ægtefællerne

dør, eller der anmodes om separation eller skilsmisse efter ægtepagtens underskrivelse, men inden ægtepagten er indleveret til registrering.

Udvalget finder ikke, at en anmodning om separation eller skilsmisse bør afskære ægtefællerne – eller den ene af dem – fra at få registreret ægtepagten. I modsat fald ville en ægtefælle kunne risikere, at den anden kunne fragå den aftale om særeje, der var indgået, før ægteskabet, ved umiddelbart efter at anmode om separation. Også i disse tilfælde bør 4 ugers fristen gælde.

Dør en ægtefælle inden registrering af en ægtepagt oprettet for vidner, kan den anden ægtefælle have en interesse i ikke at fremlægge ægtepagten, hvis den pågældende derved bliver stillet bedre på skiftet. Udvalget finder derfor, at den afdøde ægtefælles arvinger bør have mulighed for at få lagt ægtepagten til grund for skiftet, selv om de først finder den efter udløbet af fristen for registrering. Heller ikke den længstlevende ægtefælle bør i denne – formentlig sjældne – situation være bundet af 4-ugers fristen. Udvalget foreslår derfor, at ægtepagten skal være gyldig, hvis en ægtefælle dør inden 4 uger fra oprettelsen, uanset at registrering ikke er sket. ... Dette forudsætter selvsagt, at ægtepagten ikke er ugyldig efter arvelovens regler om dødslejgaver.

...

Ægtepagtens retsvirkninger vil, uanset hvilken ordning ægtefællerne vælger, have virkning fra underskrivelsen. Indleveres en ægtepagt oprettet for vidner ikke til registrering inden fristens udløb, bortfalder ægtepagten automatisk.”

Loven og lovforslaget til lov om ægtefællers økonomiske forhold indeholder ikke regler om den registreringsordning, som Retsvirkningsudvalget havde foreslået. I de almindelige bemærkninger til lovforslaget (Folketingstidende 2016-17, Tillæg A, lovforslag nr. L 178 af 29. marts 2017, s. 56, 60 og 69) hedder det bl.a.:

”3.10. Ægtepagter

3.10.1. Gældende ret

3.10.1.1. Formelle krav til ægtepagter

Ifølge retsvirkningslovens §§ 35 og 37 skal en ægtepagt oprettes skriftligt og underskrives af parterne, og den skal tinglyses i personbogen for at blive gyldig såvel mellem parterne som i forhold til tredjemand. Også kommende ægtefæller kan oprette en ægtepagt.

Efter § 49 har enhver af ægtefællerne ret til at begære ægtepagten tinglyst i personbogen, også selvom den anden ægtefælle protesterer.

Der gælder ingen tidsfrist efter underskrivningen af en ægtepagt til at anmelde den til tinglysning. En anmeldelse til tinglysning efter separation, skilsmisse eller den ene ægtefælles død har dog ingen retsvirkninger, heller ikke selvom ægtepagten skulle blive tinglyst. Dette gælder også i tilfælde, hvor en ægtepagt er anmeldt før en ægtefælles død, men afvist ved en fejl og efter dødsfaldet anmeldt på ny.

...

3.10.3. Børne- og Socialministeriets overvejelser

3.10.3.1. Oprettelse af ægtepagter

Ægtepagter anmeldes i dag digitalt til tinglysning på samme måde som dokumenter om overdragelse og belåning af fast ejendom m.v. ... Systemet er velfungerende, og der ses ikke at foreligge oplysninger om misbrug af systemet, der har været i kraft siden 2012.

...

På den baggrund finder Børne og Socialministeriet ikke grundlag for at ændre den eksisterende fleksible digitale ordning og erstatte den med en ordning, hvor ægtepagter underskrives for enten notar eller vidner, og hvor parterne efter oprettelsen af en vidneægtepagt skal sørge for at få ægtepagten registreret i et register. ...

...

3.13. Delingen af ægtefællernes formue ved separation og skilsmisse

3.13.1. Gældende ret

...

3.13.1.2. Ophørsdagen

Reglerne om ophørsdagen findes i ægtefælleskiftelovens § 51. Efter bestemmelsens stk. 1 ophører formuefællesskabet ved separation og skilsmisse ved udgangen af det døgn, hvor der er indgivet anmodning om separation eller skilsmisse til statsforvaltningen. Den dag, formuefællesskabet ophører, kaldes, som det fremgår af overskriften til bestemmelsen, ophørsdagen.

...

At formuefællesskabet ophører, betyder, at det er de aktiver og passiver, som ægtefællerne havde på ophørsdagen, der indgår i formuedelingen, jf. ægtefælleskiftelovens § 50. Modtager en ægtefælle f.eks. en arv efter ophørsdagen, indgår den ikke i delingen.

...

3.13.1.3. Opgørelsen af ægtefællernes delingsformuer

Når formuefællesskabet er ophørt, skal der efter ægtefælleskiftelovens § 53 foretages en opgørelse af fællesboet, dvs. ægtefællernes delingsformue.

Alle aktiver, som en ægtefælle ejede på ophørsdagen, indgår som udgangspunkt i opgørelsen. ...”

I bemærkningerne til de foreslåede §§ 20, 22 og 27 (Folketingstidende 2016-17, Tillæg A, lovforslag nr. L 178 af 29. marts 2017, s. 128-129 og 133-134) hedder det bl.a.:

”Til § 20

Efter retsvirkningslovens § 35 skal en ægtepagt oprettes skriftlig og under parternes hånd. ...

Efter lovens § 37 må en ægtepagt for at blive gyldig tinglyses i personbogen.

Kravene i §§ 35 og 37 indeholder gyldighedsbetingelser såvel mellem parterne som i forhold til tredjemand.

Ved tinglysning sikres det, at eventuelle ægtepagter kommer frem ved en ægtefællernes separation, skilsmisse og død, og at en ægtefælle ikke kan destruere en ægtepagt, som er til skade for den pågældende.

Der gælder ingen tidsfrist efter underskrivningen af en ægtepagt til at anmelde den til tinglysning. En anmeldelse til tinglysning efter separation, skilsmisse eller den ene ægtefælles død har dog ingen retsvirkninger, heller ikke selvom ægtepagten skulle blive tinglyst. Dette gælder også i tilfælde, hvor en ægtepagt er anmeldt før en ægtefælles død, men afvist ved en fejl og efter dødsfaldet anmeldt på ny.

...

En ægtepagts retsvirkninger regnes fra den dag, hvor den anmeldes til tinglysning.

...

Bestemmelserne i retsvirkningslovens §§ 35 og 37 foreslås sammenskrevet og videreført uden indholdsmæssige ændringer i lovforslagets § 20, 1. pkt. Efter denne bestemmelse er en ægtepagt kun gyldig, når den er underskrevet af begge ægtefæller og tinglyst i personbogen efter reglerne herom i tinglysningsloven. Som efter den gældende ordning kan ægtepagten underskrives digitalt.

...

Til § 22

Efter retsvirkningslovens § 49 har enhver af ægtefællerne ret til at begære ægtepagten tinglyst i personbogen. Det foreslås, at § 49 med uden indholdsmæssige ændringer videreføres i lovforslagets § 22.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 22 kan enhver af ægtefællerne anmode om, at en ægtepagt tinglyses, også selvom den anden ægtefælle protesterer.

...

Til § 27

Reglerne om ophørsdagen for formuefællesskabet ved separation og skilsmisse findes i ægtefælleskiftelovens § 51.

At formuefællesskabet ophører, betyder, at det er de aktiver og passiver, som ægtefællerne havde på ophørsdagen, der indgår i formuedelingen, jf. ægtefælleskiftelovens § 50. Aktiver, der erhverves, og gæld, der stiftes efter ophørsdagen, indgår ikke i formuedelingen. Modtager en ægtefælle f.eks. en gave eller et aktieudbytte efter ophørsdagen, indgår de ikke i formuedelingen.

...

Efter ægtefælleskiftelovens § 51, stk. 1, ophører formuefællesskabet ved separation og skilsmisse ved udgangen af det døgn, hvor der er indgivet anmodning om separation eller skilsmisse til statsforvaltningen. Den dag, formuefællesskabet ophører, kaldes ophørsdagen. ...

...

Lovforslagets § 27 viderefører med enkelte indholdsmæssige ændringer ægtefælleskiftelovens § 51, stk. 1, 4 og 5.

Efter det foreslåede § 27, stk. 1, indgår ved formuedelingen de aktiver og passiver, som hver ægtefælle havde ved udgangen af det døgn, hvor statsforvaltningen modtog anmodning om separation eller skilsmisse. ...”

§ 27, stk. 1, i lov om ægtefællers økonomiske forhold er en videreførelse af ægtefælleskiftelovens § 51, stk. 1, (lov nr. 594 af 14. juni 2011). Af forarbejderne til ægtefælleskifteloven (lovforslag nr. L 193 af 15. april 2011, s. 32-33 og 80-81) fremgår, at man med indførelse af lovens § 51, stk. 1, fremrykkede formuefællesskabets ophør fra tidspunktet for ægteskabets ophør ved separation eller skilsmisse til tidspunktet for indgivelse af anmodning om separation eller skilsmisse til statsforvaltningen (nu Familieretshuset). I bemærkningerne til den foreslåede § 51 (lovforslaget, s. 80-81) hedder det bl.a.:

”Bestemmelsen angår datoen for formuefællesskabets ophør (ophørsdagen).

I forhold til gældende ret foreslås det at fremrykke tidspunktet for formuefællesskabets ophør, jf. nærmere nedenfor.

Bestemmelsen svarer med visse ændringer til Ægtefælleskifteudvalgets lovudkast i betænkningen. ...

...

Som det fremgår af lovforslagets § 50 og bemærkningerne hertil, er ophørsdagen bestemmende for opgørelsen af fællesboet, idet de aktiver og passiver, der hører til bodelene på ophørsdagen, indgår i bodelingen, hvorimod senere erhvervede aktiver og passiver ikke indgår i bodelingen. For så vidt angår tidspunktet for aktivernes og passivernes værdiansættelse henvises til lovforslagets § 52 og bemærkningerne hertil.

Bestemmelsen fastslår tidspunktet for formuefællesskabets ophør (ophørsdagen) i forbindelse med skilsmisse, separation, bosondring og omstødelse af ægteskab. Stk. 1 angår separation og skilsmisse,

Det foreslås i stk. 1, at ved separation og skilsmisse ophører formuefællesskabet ved udgangen af det døgn, hvor der er indgivet anmodning om separation eller skilsmisse til statsforvaltningen, jf. ægteskabslovens § 37, stk. 2. I dag anses formuefællesskabet for ophørt, når der er meddelt separation eller skilsmisse ved bevilling eller endelig dom. I forhold til gældende ret foreslås ophørstidspunktet - og dermed opgørelsestidspunktet

for fællesboet - således rykket frem til udgangen af det døgn, hvor der er indgivet anmodning om separation eller skilsmisse til statsforvaltningen.”

I betænkning nr. 1518/2010 om ægtefælleskifte m.v., der lå til grund for lovforslag nr. L 193 af 15. april 2011, er om baggrunden for forslaget om fremrykkelse af ophørsdagen anført bl.a. (betænkningen, s. 186-87):

”Udgangspunktet for overvejelserne er, at formuefællesskabet bør ophøre så tæt som muligt på tidspunktet, hvor ægtefællernes har besluttet, at ægteskabet skal ophøre.

Har ægtefællerne taget formelle skridt til, at deres ægteskab skal ophøre, eller er ægtefællerne flyttet fra hinanden, vil dette været et klart tegn på, at ægtefællernes fællesskabsfølelse er forsvundet. Fra da er der oftest ikke længere nogen familiemæssig interesse i, hvordan økonomien skal tilrettelægges, og i mange tilfælde er den fælles økonomi ophørt.

Det er da også velkendt, at en ægtefælle efter ægteskabets sammenbrud og indtil separations- og skilsmissebevillingen eller – dommen foreligger, kan have incitament til at nedbringe sin egen bodel ved misbrug, vanrøgt eller på anden måde. Dette skyldes, at det kun er det, der er tilbage på separations- eller skilsmissetidspunktet, der efter de gældende regler skal deles med en anden ægtefælle.

I udvalgets overvejelser er indgået, at behandlingen af anmodninger kan trække ud, så der går nogen tid, fra der tages skridt til at få ægteskabet opløst, til separationen eller skilsmissen er en realitet... Selvom ingen af ægtefællerne bevidst forsøger at trække sagen i langdrag, viser erfaringen, at den generelle sagsbehandling kan trække ud.

I mellemtiden vil parterne, hvis gældende ret videreføres, kun vanskeligt kunne påbegynde bodelingen, da der ikke er noget sikkert tidspunkt at tage udgangspunkt i, og det derfor ikke er muligt at afgøre, hvilke aktiver der skal indgå i bodelingen.

...

Ud fra en samlet afvejning af fordele og ulemper finder udvalget dog, at det vil være bedst i overensstemmelse med ægtefællernes krav på at kunne få en smidig og hurtig afgørelse af skiftespørgsmålet at fremrykke tidspunktet for ophøret af formuefællesskabet.

...”

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, om Bs anmodning om separation den 8. marts 2018 medfører, at den ægtepagt, som B og A underskrev den 2. september 2015, men som først blev anmeldt til tinglysning efter den 8. marts 2018, er uden gyldighed.

Den legale formueordning mellem ægtefæller er formuefællesskab, jf. § 5 i lov om ægtefællers økonomiske forhold. Denne formueordning gælder ikke, hvis ægtefællerne ved en gyldig

ægtepagt har bestemt andet. Det følger af § 20 i lov om ægtefællers økonomiske forhold, at en ægtepagt kun er gyldig, hvis den er underskrevet af begge ægtefæller og tinglyst i personbogen. Tinglysningens retsvirkninger regnes fra anmeldelsen til tinglysning. Ved separation og skilsmisse ophører formuefællesskabet ved udgangen af det døgn, hvor der er indgivet anmodning om separation eller skilsmisse til Familieretshuset (tidligere statsforvaltningen), og grundlaget for opgørelsen af fællesboet er de aktiver og passiver, der hører til bodelene på ophørsdagen, jf. lovens § 26 og § 27. Ophørsdagen er således skæringsdagen for, hvilke aktiver og passiver der indgår i lighedelingen, og hvilke aktiver og passiver der holdes uden for lighedelingen.

Højesteret finder, at lovens ordning må forstås på den måde, at der efter det tidspunkt, hvor formuefællesskabet er ophørt f.eks. som følge af en anmodning om separation, ikke længere er mulighed for at ændre formueordningen mellem ægtefællerne – heller ikke ved en efterfølgende tinglysning af en ægtepagt, der er indgået forud for ophørsdagen.

Da parternes ægtepagt ikke var anmeldt til tinglysning ved formuefællesskabets ophør den 8. marts 2018, er den uanset tinglysningen den 14. maj 2018 herefter uden gyldighed.

Højesteret stadfæster derfor landsrettens kendelse.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

Ingen af parterne skal betale kæremålsomkostninger for Højesteret.